

บรรณานุกรม

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560
ประกาศกระทรวงแรงงานเรื่องขอความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำ เมื่อวันที่
8 มีนาคม 2562

หนังสือ

กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2561). *ยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ 20 ปี ประจำปี พ.ศ.2561 -2580* พิมพ์ครั้งที่
ที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.

_____. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2562). *มาตรการขับเคลื่อน
ระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงอายุ (ฉบับปรับปรุง)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

_____. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2563). *ยุทธศาสตร์กรมกิจการ
ผู้สูงอายุ พ.ศ.2560 - 2565 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ: เทพเพ็ญวานิสย์.

จรัญ โฆษณานันท์. (2547). *นิติปรัชญา* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

ไพฑูริย์ เอกจริยากร. (2552). *คำอธิบายอ้างแรงงาน อ้างทำของ รับชน* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ:
วิญญูชน.

ศนันท์ภรณ์ (จำปี) โสคติพันธ์. (2552). *คำอธิบายนิติกรรม – สัญญา* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ:
วิญญูชน.

สมยศ เชื้อไทย. (2552). *หลักกฎหมายมหาชนเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

สำนักสถิติแห่งชาติ. (2563). *การสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ.2563*. กรุงเทพฯ: กลุ่มสถิติแรงงาน
กองสถิติสังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

วารสาร บทความ

กมลพร กัลยาณมิตร. (2559). แรงจูงใจ 2 ปัจจัย พลังสู่ความสำเร็จ. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6 (3).

กิตติสุตา กิตติศักดิ์กุล และเกียรติพร อ่ำไพ. (2562). มาตรการคุ้มครองทางกฎหมายเรื่องการจ้างผู้สูงอายุในแรงงานกึ่งฝีมือและแรงงานไร้ฝีมือ. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 13 (30).

กิติมา ดิเรษฐเสมา. (2562). มาตรการในการคุ้มครองแรงงานผู้สูงอายุ. *วารสารการบริหารปกครอง*, 8 (1).

กิตติศักดิ์ ประกติ. (2552). รากเหง้าของหลักสุจริตในระบบกฎหมายยุโรป. *วารสารยุโรปศึกษา*, 17 (2).

จุฬารัตน์ ยะปะนัน. (2547). หลักการไม่เลือกปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (Non-Discrimination). *จุลนิตี*, 1 (4).

ณัฐพัชร์ ลากบำรุงวงศ์. (2562). การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 9 (2).

ศุภฎี เจริญสุข. (2558). ผู้สูงอายุกับการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 7 (2).

นิคม จันทร์วิฑูร. (2536). แรงงาน. *จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน*, 3 (25).

ปรีชา นวลเป็นใย. (2561). ประชากรรุ่นเกิดล้าน. *วารสารข้าราชการ*, 60 (4).

พัลภา นุ่มน้อย. (2557). ปัญหาเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของความตกลงที่เกิดขึ้นก่อนสัญญาทางปกครอง. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*.

เลิศวัลลภ ศรีชะพลภูสิทธิ, ธมนพัชร์ ศรีชะพลภูสิทธิ. (2561). การปรับตัวเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 20 (1).

วาทีน หนูเกื้อ. (2561). หลักสุจริตในกฎหมายแรงงาน. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 7 (1).

สิริปภา ภาคอัครต์. (2563). สองมาตรฐาน: ความเสมอภาคที่ไม่เสมอภาคสังคมไทย. *วารสาร มจร. มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 6 (1).

อภิวัฒน์ สุดสาว. (2554). หลักความเสมอภาคภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. *จุลนิตี*, 54.

วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์

กวิสรา ตันชู. (2562). *การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคที่เป็นผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ณัฐธนา เลิศอรียานันท์. (2561). **ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามสัญญาและความรับผิดชอบละเมิดของผู้ประกอบธุรกิจอาคารชุด**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกริก.
- ชนัญพร สุวรรณคาม. (2559). **ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจในงาน ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง**. งานวิจัยส่วนบุคคลตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิชาภา ภูกานดาวงค์. (2553). **มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองการจ้างงานในสถานะวิกฤตทางเศรษฐกิจในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พรเพ็ญ ไตรพงษ์. (2561). **มาตรการทางกฎหมายในการจ้างงานผู้สูงอายุในภาคเอกชน**. ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรอนันต์ กิตติมันคง. (2547). **การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พัชรินทร์ ชูดีพงษ์รุ่งโรจน์. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานกับสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่ง**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แพรวสลิณ เชาวลิต. (2558). **ข้อสัญญาไม่เป็นธรรม**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิวพร นกขุนทอง. (2559). **ปัญหาของการเกิดสัญญาในสัญญาซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรถพร บัวพิมพ์. (2552). **การคุ้มครองแรงงานผู้สูงอายุ**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายเอกชน, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อำพรธณ รอดกระจับ. (2549). **การดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังสูงอายุในเรื่องจำกลางราชบุรี**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงธรรมศาสตร์.

เอกสารอื่น ๆ

กิตติศักดิ์ ปรกิติ. (2554). *หลักสุจริตและเหตุเหนือความคาดหมายในการชำระหนี้ (Good Faith & Supervening Events) ในระบบกฎหมาย เยอรมัน ฝรั่งเศส แองโกลอเมริกา และ ไทย*. เอกสารอ่านประกอบการศึกษา วิชาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2562). *รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในยุคสังคมผู้สูงอายุศึกษากรณีการนำผู้สูงอายุเข้าสู่ระบบแรงงาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2562). *รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในยุคสังคมผู้สูงอายุศึกษากรณีการนำผู้สูงอายุเข้าสู่ระบบแรงงาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

จรัญญา วงษ์พรหม, ธนะจักร เย็นบำรุง, ศิริบุญ จงวุฒิเวทย์, มาฆะสิริ เซาวกุล และ สนธยา มณีรัตน์. (2558). *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเรื่องกลไกการส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุที่เป็นแรงงานนอกระบบ*. แผนงานสร้างและจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

ชลธิชา อัสวนิรันดร, ชฎาธาร โอบุชิต, วิชระ เพชรดิน, วิรัตน์ มานิตศรีศักดิ์ และ นลัท จิลลานนท์. (2563). *โครงการรูปแบบการจ้างงานผู้สูงอายุในภาคเอกชนของไทย: ความยืดหยุ่น ผลผลิตภาพ และการคุ้มครอง*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรัตน์ แสงหาญ, อภิญญา อิงอาจ และณภัค ธนเดชะวัฒนะ. (2560). *การพัฒนารูปแบบการจ้างงานผู้สูงอายุในธุรกิจโรงแรมเขตภาคตะวันออก*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไพลิน จินตามณีพร. (2561). *แนวทางการจ้างแรงงานผู้สูงอายุในสถานประกอบการ*. รายงานการวิจัยนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60.

- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). (2559). **สรุปผลการสัมมนา “แรงงานสูงวัย ลมหายใจของอนาคต”**. ฌห้องประชุมแคทลียา 1 โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพฯ.
- รังสรรค์ กุลาเลิศ, สราวุธ ศิริภาณุรักษ์, ไกรยง ติวราภาณัศานต์, ชาดิชาย เหลืองอ่อน, และนฤกร จันทรักษ์. (2561). **หลักการห้ามเลือกปฏิบัติ และการให้ความคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยในการจ้างงาน: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายการจ้างงานของประเทศอังกฤษและกฎหมายแรงงานไทย**. รายงานการอบรมหลักสูตร “กฎหมายแรงงาน” สำนักงานศาลยุติธรรม.
- ศิลปะสวย ระวีแสงสุรย์. (2560). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานครเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ**. เอกสารส่วนบุคคลหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59.
- ศุภชัย ศรีสุชาติ, แก้วขวัญ ตั้งติพงศ์กุล และอรอนงค์ ทวีปรีดา. (2559). **เอกสารนำเสนอโครงการวิจัย ถอดบทเรียนสถานประกอบการที่มีการจ้างแรงงานสูงวัย**. มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- _____. แก้วขวัญ ตั้งติพงศ์กุล และอนิณ อรุณเรืองสวัสดิ์. (2561). **โครงการส่งเสริมการมีรายได้และการมีงานทำของผู้สูงอายุ ตามนโยบายประชารัฐเพื่อสังคม (E6)**. รายงานการฉบับสมบูรณ์ กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย สถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. (2560). **รายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง การส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สมรักษ์ รักษาทรัพย์, ถวิล นิลใบ และนงนุช อินทวิเศษ. (2551). **โครงการนำร่องศึกษาความเหมาะสมในการทำงานของแรงงานหลังเกษียณอายุ**. รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **รายงานการศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการพัฒนาประเทศจากผลการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ฐานข้อมูลออนไลน์

- กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2563). **สถิติผู้สูงอายุของประเทศไทย พ.ศ. 2563**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.dop.go.th/th/know/side/1/1/335>.
- กรมสุขภาพจิต. (2563). **93 วันสู่สังคม"คนชรา" 5 จังหวัด? คนแก่เยอะสุด-น้อยสุด**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30453>.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). **สศช.ชี้อีก 20 ปีประชากรไทยลดลง 2 ล้านคน**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/862386>.
- ชัชวาล วงคสาร. (2561). **ทฤษฎีการสูงอายุและการประยุกต์ใช้ทางการแพทย์**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.teacher.ssru.ac.th/chutchavarn_wo/.
- เมธา หริมเทพาธิป. (2560). **ทฤษฎีความต้องการของแมกคลีลแลนด์**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.gotoknow.org/posts/629840>.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://dictionary.orst.go.th/>.
- รัชณี โตอาจ. (2563). **สังคมผู้สูงอายุ: นัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom12/05-01.html>.
- รัฐบาลไทย. (2563). **สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี 29 กันยายน 2563**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/35516>.
- ศาลเยาวชนและครอบครัว จ.ภูเก็ต. (2564). **ทฤษฎีแรงงูใจ**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://sites.google.com/site/salyeawchn/thvsdi-raeng-cungci>.
- ศราวุธ ไพฑูรย์พงษ์. (2559). **ระบบการทำงานของสูงอายุของญี่ปุ่น**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://tdri.or.th/2017/01/2017-01-20/>.
- สุภา ปัทมานันท์. (2564). **ส่องสังคมญี่ปุ่นที่มีประชากรอายุเกิน 100 เกือบแสนคน รัฐบาลเขาวางแผนรองรับยังไง?**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.matichonweekly.com/column/article_412626.
- สุรัชย์ ศรีสารคาม. (2557). **บทความเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชน**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl_link.php?nid=1394.
- สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2564). **ข้อมูลพื้นฐานของต่างประเทศ 2564**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.nia.go.th/newsnow/almanac-files/static/pdf>.

- สำนักข่าวอิสรา. (2562). **ปี 64 ไทยมีคนชรา 13 ล้านคน เข้าสู่สังคมผู้สูงวัยสมบูรณ์-แนะรัฐเพิ่มอำนาจ อบต. ดูแล.** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.isranews.org/isranews-news/779161>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). **สถิติแรงงาน พ.ศ. 2563.** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/02.aspx>.
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน). (2563). **มองไปข้างหน้า 2050: เดินหน้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society).** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://web.tcdc.or.th/en/Articles/Detail/Aging-Society-2050>.
- หนึ่งฤทัย โพธิ์ศรี. (2564). **แนวคิดและทฤษฎีความสูงอายุ.** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.elnurse.ssu.ac.th/nuengruethai_po/.
- Admin. (2562). **เงิน pension ชาวอังกฤษ คืออะไรมาคู่กัน.** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://britishinfection society.org/>.
- PPTV Online. (2560). **ประชากรอังกฤษพุ่งสูงสุดในยุโรป ทะลุ 70 ล้าน.** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99/48233>.
- ToonWorldZ. (2560). **ทฤษฎีแรงงใจของมาสโลว์ ทฤษฎีที่บุคคลที่ประสบความสำเร็จต้องรู้.** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://psychodiary.com/behavioral/maslows-hierarchy-of-needs>.